

НОВИНИ

ЦНТУС

АКАДЕМІК

Багатьом читачам «Молодого комуніста» ім'я Миколи Стояна добре відоме. Він автор кількох книг для дітей, а також численних матеріалів, які друкувалися в газеті.

Але багатьом, навіть близьким його друзям, не відомо, мабуть, що М. Стоян є автором ряду статей, присвячених питанням методики викладання мов, а в 1968 році видавництво «Радянська школа» видає книгу для учителів М. Стояна та М. Чесота «Навчання — виховуй!».

М. Стоян, письменник і учитель, часто виступає із ґрунтовними статтями про культуру української мови. Само одну із них, видрукувану у журналі «Діпро» (№ 7 за 1965 рік) під назвою «Шануймо рідну мову», широко цитує і високо оцінює академік, наш земляк, відомий мовознавець, І. К. Білодід у своїй праці «Розвиток мов соціалістичних націй СРСР», яка вийшла наприкінці минулого року у видавництві АН УРСР «Наукова думка». Ця книга буде цінним посібником не лише для студентів, учителів мови і літератури, а і для всіх працівників ідеологічного фронту.

Р. БВГЕНОВ.

ОН, ХОЛОДНО!

На знімку: студентка Кіровоградського педінституту Наталія ДЕРЕВ'ЯГІНА.

Фото В. КОВПАКА.

У ВЕТЕРАНІВ ДВОХ ВОЕН

Того дня в гарнизонному клубі зібралися ветерани революції, громадянської та Великої Вітчизняної воєн. Серед присутніх були і ті, хто був свідком і учасником створення Червоної Армії, і ті, що зодягли шинелю в трізно-му 1941-му. Вони зібралися, щоб порадитися, як зустрічати ювілей Радянської Армії і Віськово-Морського Флоту.

План роботи секції ветеранів війни передбачає зустрічі із призвояками, в'їзнями військової частини. Ветерани побувають в школах, технікумах, виступлять із спогадами про своїх бойових друзів, про фронтові шляхи-дороги.

А. ЩЕРБА.

м. Кіровоград.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Рік видання ІХ. № 9 [865].

СУБОТА, 20 СІЧНЯ 1968 РОКУ.

Ціна 2 коп.

Сьогодні в номері:

НА НАШІ УКРАЇНІ

(1 стор.)

ПРО РІДНОГО, БЛИЗЬКОГО

(2 стор.)

ЛЮДИ З КРАЇНИ МУЖНОСТІ

(3 стор.)

РОЛЬ ВИКОНУЄ ВІРА ТРИГУБОВА

(4 стор.)

НА ПЛЕНУМІ ОБКОМУ ЛКСМУ

Вчора відбувся пленум обкому ЛКСМУ, який розглянув питання про проведення XV обласної звітно-виборної конференції.

Пленум постановив:

1. XV обласну звітно-виборну комсомольську конференцію провести 26 січня 1968 року з таким порядком денним:

1. ЗВІТНА ДОПОВІДЬ ОБКОМУ ЛКСМУ.
2. ЗВІТНА ДОПОВІДЬ РЕВІЗІЙНОЇ КОМІСІЇ ОБЛАСНОЇ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

3. ЗВІТ ОБЛАСНОЇ РАДИ ВСЕСОЮЗНОЇ ПІОНЕРСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ІЛЛІЧА ЛЕНІНА.

4. ВИБОРИ ОБЛАСНОГО КОМІТЕТУ ЛКСМУ.

5. ВИБОРИ РЕВІЗІЙНОЇ КОМІСІЇ ОБЛАСНОЇ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

II. Затвердити звітну доповідь обкому ЛКСМУ на XV обласній звітно-виборній комсомольській конференції. Доповідачем затвердити першого секретаря обкому комсомолу М. СИРОТЮКА.

На пленумі виступили перший секретар Новомиргородського райкому комсомолу А. КОНДРАТЕНКО, перший секретар Кіровоградського райкому комсомолу Л. ДЕЙНЕКА, перший секретар Добровеличківського райкому комсомолу М. КРАСКОВСЬКИЙ, секретар комітету комсомолу заводу «Червона зірка» П. КОВЕРГА, перший секретар Петрівського райкому ЛКСМУ В. СМАГЛЮК, член обкому ЛКСМУ А. ДІГТЯР.

НАУКА ПІДВЛАДНА СТУДЕНТАМ.

Підбито підсумки республіканського огляду наукових робіт студентів сільськогосподарських вузів, присвяченого 50-річчю Великого Жовтня. У спільній постанові, прийнятій ЦК ЛКСМУ, правління Українського республіканського науково-технічного товариства сільського господарства і ректоратом Української ордена Трудового Червоного Прапора академії сільськогосподарських наук, відзначається, що огляд сприяв поглибленню професійної підготовки майбутніх спеціалістів, активізації діяльності наукових товариств вузів, широкому залученню молоді до участі в розв'язанні актуальних завдань, намічених партією по дальшому розвитку сільського господарства.

Найактивнішу участь в огляді

взяли студенти Української сільгоспакадемії, інститутів Умані, Харкова, Львова, Білої Церкви та Кам'янець-Подільського. З 82 кращих робіт, розглянутих в другому турі огляду, 7 відзначено дипломом I ступеня. Багато з них своєю значимістю виходять за рамки студентських досліджень.

Так, напівпровідникові системи електрозапалювання, запропонована студентами Мелітопольського інституту механізації сільського господарства Олександром Жучаком та Юрієм Алексєєвим, значно підвищують ефективність використання дивігунів внутрішнього згоряння.

Великий науковий інтерес являють дослідження кінських студентів Вячеслава Кучника і Василя Кваші, випускників Уманського сільськогосподарського інституту імені О. М. Горького Марії Гнатюк та інших.

Автори кращих робіт нагороджені цінними подарунками.

МУЗЕЙ В КАЗЕМАТІ

У шахтарському місті Ровеньки, де 25 років тому провели останні дні свого життя герої «Молодої гвардії» — Олег Кошовий, Люба Шевцова, Семен Остапенко, Дмитро Огурцов, Віктор Субботін, відкрився музей, обладнаний в казематі.

Сюди в січні 1943 року привезли на допит заарештованих комсомольців Краснодонського підлілля. Молодогвардійці трималися стійко. Кошового сильно били, і він кинув в обличчя катом: «Все одно

усі загинете, фашистські гади! Нації вже близько!» Любов Шевцова дала лязгаса жандармові і гнівно крикнула: «Негідник!»

...Кам'яні плити підвалу. У кімнаті, де мучилися понад п'ятсот радянських патріотів, написи: «Вмираю за Батьківщину», «Живи, пометіться за нас». Тут же експонуються фотографії, деякі особисті речі страчених.

Масивні з «вічком» двері оббиті залізом і мають чарунний засув. Біля входу до камери напис: «Товариш, зупинись! Земний уклін віддай цьому місцю». Тут

в одиночці тримали поспівого у свої 16 років комісара «Молодої гвардії» Олега Кошового.

Ніколи не забудуть люди чорних злочинів фашистських окупантів. Вічно житиме в серцях народу подвиг героїв «Молодої гвардії». В Ровеньках на могилі замучених патріотів установлено пам'ятник. Кожної пори року юнаки і дівчата приносять сюди живі квіти.

В. КОМАРОВСЬКА,
кор. ПАТАУ.

ПАЛАЦ ЗНАНЬ

В столиці України Біля Центрального стадіону виростає оригінальне наукове містечко — культурно-освітній комплекс товариства «Знання».

Красною і незвичайною буде ця споруда. В її центрі підніметься 38-метрова башта, вся будівля з великим сферичним куполом, легкими приміщеннями із скла та алюмінію підніметься на десятках колон. До складу комп-

У НАС, В ШЛЯХОВІ

На фото (справа наліво): учні Шляхівської середньої школи Бершадського району Вінницької області Валерій МАКАРЧУК, Катерина СТОРОЖУК, Ольга НЕЧИПОРУК та Василь СТОРОЖУК проводять дослід в хімічній лабораторії.

Фото К. ДУДЧЕНКА та Ю. КОПИТА,
д. з. лютий 1967 р.
(Фотохроніка ПАТАУ).

лексу ввійдуть планетарій, хіміко-фізична аудиторія, лекторій з двома залами на 1200 і 400 місць, астрономічна обсерваторія.

Тут будуть використані найновіші досягнення науки і техніки. В кінолекційному залі — індивідуальне освітлення, система синхронного перекладу на шість мов світу. Дві астрономічні башти обладнуються досконалими телескопами. Немов справжній центр по підготовці астронавтів — такий вигляд матиме «Атракціон космонавтів» з навчально-тренувальними стендами, центрифугою, віброкрілом та багатьма іншими пристосуваннями, що надаються в розпорядження юним мрійникам. Тут же поруч: великі макети ландшафту Місяця, Марса, інших небесних «сусідів».

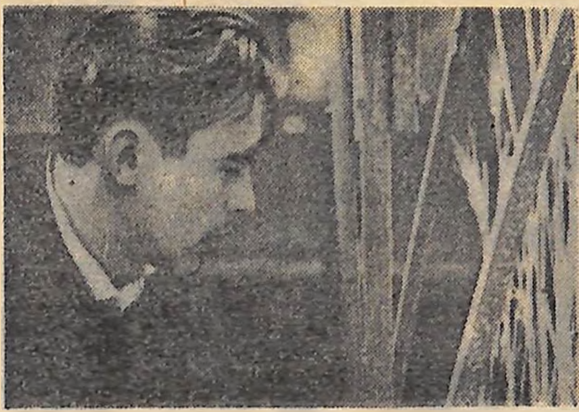
Великий інтерес викличе і павільйон із своєрідною назвою «Геотрон», де розміститься триметровий унікальний глобус.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ В ФОТОГРАФІЯХ

В Києві відкрилась республіканська виставка художньої і документальної фотографії «Українська РСР за 50 років Радянської влади». На ній представлено близько тисячі фотографій, зроблених фотожурналістами кількох поколінь.

В розділах виставки багато фотодокументів про безприкладний подвиг народу, який вершив Велику Жовтневу революцію, відстоював її завоювання від ворога, побудував могутню соціалістичну державу.

Надзори — місячна ніч. А він схилився над книгою Вранці молодий педагог Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування Анатолій ПІККЕЙ зустріється з студентами, і знову вони почують від нього про новизну.

Фото Євг. БАЄВА.

ТВІЙ РОВЕСНИК ЗА РУБЕЖЕМ

ІЗ ЖИТТЯ АНГЛІЙСЬКОГО КОМСОМОЛУ

В порівнянні із захистом звинувачення мало вигляд блідий і непереконливий. Складалося враження, що прокурор не зацікавлений у супорному вирокі. Він пред'явив підсудному звинувачення в «замаху на вбивство», але вже в ході процесу він змінив його на «випадкову стрілянину у громадському місці».

Комсомольці лондонського району Ламбет пропонували свої збори в невеличкому кафе, де вони збирались по традиції з року в рік. Іншого приміщення, яке могло б вмістити всіх членів організації, у них не було, а залягати за аренду залу не дозволяли фінансові можливості.

В цей час біля тротуару заскрипіли гальма машини. З неї вискочили молодички в шкірних куртках з фашистською свастикою на рукавах. Пролунали постріли. Один із учасників зборів був серйозно поранений.

В ОДНІЯ із шкіл румунського курорту Мангалія на Чорному морі другий рік працює «Гурток підводного туризму». Спочатку старшокласники, які записалися до нього, пивчали теорію підводного плавання. Влітку проводились практичні заняття. Учні придбали підводні маски, акваланги і рушниці.

ТАК ПОЧИНАЄТЬСЯ ВЕЛИКИЙ ХОКЕЙ

Хокей в Чехословаччині — один з ведучих видів спорту. Саме чехословацькі хокеїсти були першими вчителями радянських спортсменів. Збірна Чехословаччини неодноразово добивалась великих успіхів на світових і європейських чемпіонатах по хокею.

Після цього вдалось наздогнати і заарештувати тих, що стріляли. При обшуку на їх квартирах були знайдені зброя і боеприпаси, що належали районній фашистській організації. За зберігання вогне-стріляної зброї без спеціального дозволу, замах на вбивство, і особливо за обстріл поліцейського авто, нападникам загрожувала серйозна кара: від 5 до 10 років тюремного ув'язнення.

Цей випадок добре ілюструє ставлення прагматичних класів Англії до молодих комуністів. На папері в країні провітає необмежена демократія. На ділі комсомольців систематично цькують. Буржуазна преса намагається всіляко перекрутити справні погляди комсомольців.

Незважаючи на переслідування і погрози, англійський комсомол продовжує набирати сили. Молоді комуністи беруть найактивнішу участь в боротьбі англійських трудящих за свої економічні і політичні права, в страйках і в русі боротьби проти брудної війни у В'єтнамі.

Юрій УСТИМЕНКО, кореспондент ТАРС. Лондон.

ТУРИСТИ-ПІДВОДНИКИ

Мешканці підводного світу. Молодіжна газета «Скін-тея тінеретулуй» повідомляє, що молоді туристи-підводники із Мангалії готуються до нових походів по дну Чорного моря.

Д. ДИМОВ, кореспондент ТАРС. Бухарест.

працюють досвідчені тренера, із тисяч і тисяч здібних хлопців, бажаючих присвятити себе хокею, відбирають найталановитіших, з яких виростає достойна змінна хокеїстам республіки.

Юнацькі хокейні секції організовані при всіх великих клубах республіки і на багатьох заводах і підприємствах. Чудова секція створена і на автомобільному заводі «Шкода» в місті Млада-Болеслав. Більше 80 юних спортсменів тренуються тут під керівництвом тренерів на відмінному льоду заводської штучної ковзанки.

На знімку: дитяча команда хокейного клубу заводу «Шкода» на тренуванні.

Фото ЧТК — АПН.

- 125 З ЛЕНІНСЬКОГО ПРИЗОВУ
● ПОХВАЛЬНІ СЛОВА ВСЕУКРАЇНСЬКОГО СТАРОСТИ
● ВІД МЕРТВОГО ЦЕХУ ДО ЗОЛОТА ЗАКОРДОННОЇ МЕДАЛІ

ПІД ДАХАМИ заводських корпусів безпечно гніздилися горобці, пустувала заводська рампа. Машини мовчали. Поденкуди в приміщеннях лежали перемети снігу, нанесені сюди через пробиті снарядами стіни та вибиті вікна.

Віру в можливість оживити мертві верстати і будувати нове життя, як і віру в перемогу над капіталістами, надихали робітників комуністи.

Відбудова заводу йшла успішно. І це радувало трудящих. Та ось долітає тривожна звістка: тяжко захворів Володимир Ілліч. Кожен рядок, кожне слово червонозорівця про набігла горе сповнене і безмежної любові, і найглибшої скорботи. Як і всі трудящі, червонозорівці з тремтливим хвилюванням слідкують за повідомленнями про стан здоров'я любимого вождя.

«Ми шлемо привіт дорогому вождеві Володимиру Іллічу Леніну і бажаємо якнайшвидшого видужання, а також бачити знову товариша Леніна коло керма радянського корабля і вносимо пропозицію, щоб Ленін не присутував до роботи до свого цілковитого видужання».

ВІСТКА про смерть Леніна прийшла до Єлисаветградських робітників вранці 22 січня 1924 року. Як блискавка, пронеслася вона по всіх цехах. Прогудів гудок. Один за одним спинилися мотори, гаєли, горна, стали токарні і лісопилні верстати, перестали рухатись крани, стукати молотки. Невимовний сум обійняв пролетарські серця.

О 10-й годині червонозорівці з траурними прапорами пішли до міськвиконкому. Звідти послали телеграму сім'ї померлого і всьому пролетаріатові, в якій виразили скорботу з приводу тяжкої втрати і волю до боротьби за здійснення заповітів Ілліча.

В день похорону В. І. Леніна робітники заводу провели траурний мітинг. За всю історію жодна подія не збирала в Єлисаветграді в суворі снічеві морози стільки людей, як смерть безмежно доро-

Орден Трудового Червоного Прапора Української РСР, яким були нагороджені в роки відбудови червонозорівці. Атестат ВЦВК, одержаний червонозорівцями на Всесоюзній сільськогосподарській виставці.

гої всім людині. Вони заповнили найбільшу в місті площу, що називалась тоді Красною (нині парк імені В. І. Леніна) і стояли в урочистому мовчанні. На обпалених морозом обличчях — сліди глибокої скорботи.

В траурні дні свідомі робітники ще і ще раз продумували своє ставлення до Ленінської Комуністичної партії. Вони ще більше зріднилися з нею і стали виявляти бажання вступити в її ряди. До заводського партійного осередку «Червоної зірки» від робітників поступили сотні заяв. Кандидатури бажаючих всебічно обговорювались на загальних зборах. До партії приймали комсомольців і робітників, що пройшли сувору школу громадянської війни, брали найактивнішу участь в громадському житті, самовіддано боролись за відбудову заводу, всіх, хто готовий був віддати своє життя за справу Леніна.

НЕЗАБОРОМ з ініціативи комуністів і комсомольців в пам'ять про вождя в заводському клубі було відкрито Ленінський куток, любовно прикрашений старанними руками молоді та жінок-робітниць. Згодом Ленінські куточки були організовані при всіх цехах. Сюди робітники зби-

Є ЖИТТЯ. Є ВІЧНІ ЖИТТЯ

СВІТЛИЙ ОБРАЗ ВОЖДЯ НАДИХАЄ НА ПОДВИГ

рали все, що мало відношення до пам'яті про Володимира Ілліча. У вільний від роботи час у Ленінських куточках заводська молодь проводила своє дозвілля за книгою. Любила вона слухати тут розповіді робітників-комуністів Г. Журбинського, Л. Полуанова та інших, яким пощастило особисто бачити і розмовляти з Володимиром Іллічем.

Кожен робітник усвідомлював, що фізична смерть Леніна не є смертю його справи і що найближчим вшануванням пам'яті є творення добра на землі, випуний звільнений труд.

Свою вірність заповітам великого Леніна червонозорівці доводили на ділі. В числі перших в країні вони за-вершили відбудову рідного підприємства. Першими серед колективів машинобудівних заводів України такого профілю вже наприкінці 1924 року досягли, а до кінця року відбудови і значно перевершили дозволений рівень продуктивності праці. За відгукими селян та висновками центральних та місцевих спеціальних комісій «кращою продукцією на «Червоній зірці» була визнана на-кращою.

Влітку 1925 року червонозорівський колектив був удостоєний вищої державної нагороди Українського Радянського Уряду. За кілька днів до нагородження на «Червоній зірці» побував Голова ВУЦВК Г. І. Петровський. 1 липня 1925 року за пропозицією Всеукраїнського Старости Президія ВУЦВК постановила нагородити робітників «Червоної зірки» Грамотою і орденом Червоного Прапора.

Це була вже друга висока урвдова нагорода. Першу атестат ВЦВК, підписаний М. І. Капіним, червонозорівці одержали в серпні 1923 року на Всесоюзній сільськогосподарській виставці. На цій виставці червонозорівські машини завоювали першість не тільки серед виробів вітчизняних заводів, а й 12 зарубіжних капіталістичних країн, які були на ній представлені.

За самовіддану працю багато заводських робітників тоді були нагороджені орденами і грамотами. Першими серед них найвищу нагороду — орден Трудового Червоного Прапора — одержали Е. З. Беллатний, Д. І. Булаха, А. П. Карпов, В. І. Федоров.

Політична оцінка успіхам заводського колективу дана у привітанні Одеського губкому КП(б) України, надісланому з приводу нагороди заводу, де говориться:

«Товариші робітники «Червоної зірки»! Напруженням своїх пролетарських сил і волі, під керівництвом завому і партктиву, при надзвичайно важких часом умовах, ви зуміли, завдяки високій продуктивності праці, значно підвищити загальний виробіток заводу і здешевити собівартість продукції. А це має, в свою чергу, надзвичайно велике значення в справі зміцнення змички робітничого класу з селянством і для дальшого розвитку сільського господарства».

В наступні роки червонозорівці не раз примножували успіхи радянських машинобудівників. Одними з перших в країні вони виявили ініціативу в справі конструювання і освоєння масового випуску тракторного інвентаря, який до того не вироблявся не тільки в СРСР, а й за кордоном. Саме на заводі «Червона зірка» була сконструйована перша радянська тракторна сівалка. В 1929 році вона удостоєна найвищої нагороди — Золотої медалі — на міжнародній виставці сільськогосподарських машин в Лібаві (Латвія). Вже в роки першої п'ятирічки Радянський Союз перестав ввозити сівалки з-за кордоном.

Червонозорівці дотримали свого пролетарського слова. Вони дійсно по-пролетарськи виконували і виконують заповіді Ілліча. За доброю традицією з року в рік під час ювілейних Ленінських днів зважують, що зроблено і що треба зробити. Відзначаючи, наприклад, 91-і роковини з дня народження В. І. Леніна, багатотисячний колектив взяв на себе зобов'язання — боротися за те, щоб рідний завод називався підприємством комуністичної праці. Тисячі кращих червонозорівців, близько сотні бригад, окремі дільниці і зміни на заводі уже завоювали це почесне звання. Як і завжди, перед ведуть в цьому могутньому русі сучасності комуністи та комсомольці.

Боротьба триває. Боротьба на шляху, осяяному генієм Леніна, вічним його життям.

П. БЕЗТАКА, викладач педінституту.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ МУЗЕЙ В.І. ЛЕНІНА РОЗШИРЯЄТЬСЯ

Майже на третину збільшиться кількість залів у Центральному музеї В. І. Леніна. Незабаром його експозиція займе не тільки перший і другий по-

верхи старовинного будинку на площі Революції в Москві, але й третій. Музею буде передано прилеглий до нього корпус площею півтори тисячі

квадратних метрів. В одному з залів буде розгорнуто виставку подарунків трудящих В. І. Леніну і ЦК КПРС.

Роботу по розширенню музею намічено закінчити до 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча.

В КОРОТКУ хвилину переполонки між боями зібрались біля машин.

— Вистачить нам сьогодні роботи, звертаючись до механіків-водіїв, сказав бусатий ремонтник і додав:

— Ех, якби це у нас були важчі танки. Нічого, — посміхаючись, відповів лейтенант Осатюк. — Ми, так би мовити, танцююча бригада. Нас не так просто вліпмати в приціл.

Лейтенант тільки що повернувся з бою, і більшість бійців бачила, як перед носом у ворога «танцював» його танк, маневруючи під пострілами фашистських батарей.

Цей жарт став на фронті крилатим. Бо саме він, лейтенант Дмитро Осатюк, і його механік-водій старшина Іван Макаренко яскравіше від усіх в бригаді демонстрували тактику віртуозного маневру. Машини лейтенанта «жила» в бою, слухаючись будь-якого його наказу. Невловима в приціл, вона вихрем носилась по полю бою, знищуючи живу силу і техніку ворога.

Через кілька хвилин пролунала команда «по машинах!», і командир роти знову показує своє місцецтво.

Лейтенант Осатюк підтримував наступ піхоти. Бійці піднімалися в атаку

(Продовження. Початок в газеті за 18 січня).

І знову залягали під шаленим вогнем. Звідкись настирливо бив кулемет. Осатюк роздивився і засік вогневу точку фашистів.

— Тримай на сопку, — наказав механікові.

Старшина Макаренко і сам зрозумів, яка небезпека чекає на них. За купою торфу сховались десятки півторагітлерівців. Машина була від них метрах в тридцяти, і ворог міг закидати її гранатами. Старшина не дав опам'ятатись фашистам, натиснув на газ і налетів на повній швидкості. Вогнева точка замовкла.

Осатюк напружено вдихався вперед. Боліли від напруги очі і хотілось хоч на хвилину закрити їх. Отак відраати руку від кулемета і теплою долонею закрити. Але ж не можна. Он бачить лейтенант у вузьку щілину в броні, як німі викочують гармати на пряму наводку.

— Увага! Старшина зрозумів команду — стиснув хід. Лейтенант кілька пострілами розстріляв протитанкові гармати.

— Порядок в танкових військах, Іване Михайловичу! — на вухо гукнув він водієві. — Додай швидкості!

Макаренко не встиг виконати його наказ. Ворожий снаряд розірвався поруч з танком. Машина зупинилась.

Найстрашніше, що може бути під час бою, трапилось. Тепер танк був нерухомою мішенню для ворожих гармат. Він

стояв серед поля, маленький і беззахисний, який тільки-но наводив на фашистів жах.

— Брешеш, — шепотів старшина, ремонтуючи правий лівинець. — Ми ще повоюємо...

Не помічаючи остогидлого дзиччання куль, ні оглушливих вибухів, обидва танкісти ремонтували машину. На злому морозі не слухались задубілі пальці. Шкіра приставала до металу. «Швидше, швидше», — стугоніло в скронях...

Вони підоспіли в розпал бою. Фашисти перейшли в контратаку. Близько п'ятисот гітлерівців, яких підтримували важкі танки, вийшли із лісу. Три наземних броненосці рухались на машину Осатюка. Як бути?

— Ну, Ваня, на тебе надія! — гукнув лейтенант своєму водієві. — Танцюй! Легка машина, ніби її підтьобнули, кинула вперед.

Командир не збирався таранити ворожі танки. Це було б ніщо інше, як самогубство, а шкоди броненосцям не заподіяло б. «Малютко» підійшло близько до страховиськ, щоб зосередити на собі увагу їх екіпажів. Задум визрів блискучо: треба було ніби стати легкою здобичкою, щоб як слід розпалити нім-

ців, які сиділи під захистом товстої броні.

Фашисти не зразу зрозуміли, що трапилось. Спочатку їх машини здивовано зупинились, а потім, коли «малютко» відкрило швидкий вогонь, вони кинулись на Т-60, вирішивши скористатись легкою здобичкою.

«Клюнуло!» — перезирнувшись радянські танкісти.

Почалась гонитва. Так, так, саме гонитва, тепер наш танк свідомо тікав від ворога, то зупиняючись, то швидко кидаючись обіч.

— Тримай вдовж лісу! — вигукнув Осатюк. — І танцюй, танцюй!

Механік-водій вправно працював ва-желлями.

Тільки б дотягти до узлісся! А там уже лейтенант Осатюк знав, що робити. Він покаже самовпевненим фашистам!

Останні десять метрів командир уже не зміг подавати команди. В роті пересохло, на обличчі виступив піт. Нарешті час! Лейтенант натиснув плече товариша. Заревівши, танк розвернувся під прямим кутом, підставивши борт під удар. Переслідувачі не чекали такого і, розгубившись, не вистрілили. Макаренко кинув машину вперед. Розлютовані гітлерівці теж розвернули машини за «вітакчаєм». Тепер вони бортами повернулись до лісу. Звідти пролунали постріли. Один, другий. Передній танк закрутився на місці, інший окутався димом, а третій встиг повернути назад. Та і його наздогнали влучні постріли артилеристів батареї старшого лейтенанта Романова.

— Чудово! — полегшено зітхнув Осатюк, витираючи лоба. — Заманули...

Т-60 розвернувся і знову пішов в атаку.

Слава знаходить сміливих. Знайшла вона і екіпаж Дмитра Осатюка. І гра «в кішки-мишки» була лише одним із епізодів у бойовій біографії командира роти.

Після прориву блокади був день відпочинку. Небагато. Але його вистачило, щоб зробити підрахунки. З початку наступу відважний екіпаж знищив 11 гармат і 15 кулеметів, спалив 20 автомашин і відправив «на той світ» не один десяток фашистів.

Іван Макаренко, ховаючись в укриття, переходив від екіпажу до екіпажу.

(Далі буде).

ЛЮДИ
з
КРАТНИМ
МУЖНОСТІ

В. ГАНОЦЬКИЙ

ВИТЯЗЬ ТАНКОВОГО БОЮ

На фото: командир бригади полковник В. ХРУСТИЦЬКИЙ вручає Д. ОСАТЮКУ медаль «За оборону Ленінграда».

НАГІДКИ ПІД СНІГОМ

Оленка рвучко відчиняє двері і стає снігуркою на порозі.

— Ой, мамочко! Якби ти бачила! Мете — очей не відкривш, а у нас на грядці зелені нагідки визирають з-під снігу. І від чого таке буває?

— Не можуть, мабуть, в холод повірити... Зголоділа?

Мати усміхається. А в усмішці — сум. Давній. Ще з раннього дитинства Оленка його пам'ятає.

— Як вовчона, голодна! — сміється. І запитливо поглядає на матір. — А немає...

— Є, є. Он в кімнаті на столі. Давно чекає.

Оленка розриває рожевий конверт. Поспішає, аж пальці не слухаються.

Тоді читає. Вся радісно напружена, як струна, що зараз розсиплеться найшасливішою мелодією.

А в матері у куточках вуст — сум. На скронях — сум.

Одвічний. Невимовний.

— Мамо, — пробуджує шепет доньки, — уже всього 250 днів лишилося. І приїде Володя з армії. Приїде!

Кружляє по хаті, радість розбризкуючи.

Аж в матері очі процвітають, і сум біля куточків вуст розтає.

— Тоді візьмемося за руки і підемо на наше місце. Туди, за село, де верби, — горнеться. — Три роки, як же ж то довго...

Матері й розрадно, і плакати хочеться.

— Ой лишенько! — сплескує Оленка. — Я ж спізнаюся!

Похапцем обідає і мерщій — знову на роботу. Мати довго дивиться у вікно дочці услід.

І їй тоді стільки ж років було, як Оленчин батько пішов воювати.

НАШ КОНКУРС

Три роки чекала.

Тоді тричі по три.

Оленка росла.

Вдовина печаль росла.

Спвинуло на скронях.

Імлюю в очах.

Чекає...

А може, повернеться?

Тоді її роки повернуться. Вдовину долю за вітром пустить.

І підуть... удвох за руки... на їхнє місце... за село... де верби коси розчісують...

За вікном сумом повивав землю сивий сніг, та в холод не могли повірити зелені нагідки...

Світлана СУРМАЧ.

м. Кіровоград.

КІРОВОГРАДСЬКИЙ ШТАБ КВК

Міський комітет комсомолу, виконуючи рішення III Пленуму ЦК ЛКСМУ «Про завдання комсомольських організацій республіки в зв'язку з переходом робітників і службовців підприємств і організацій на п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями», разом з відділом культури міської Ради депутатів трудящих з метою поліпшення відпочинку молоді прийняли рішення про створення міського штабу Клубу веселих і кмітливих.

Шістнадцять комсомольських організацій взяли участь у жеребкуванні. Складений і затверджений графік проведення зустрічей серед команд КВК, в якому доля зведе команди агрегатного заводу і ремзаводу «Укрсільгосптехніка», педагогічного інституту і інституту сільськогосподарського машинобудування, команди ШВЛП і обласної лікарні, заводу «Червона зірка» та заводу радіовиробів, панчішної та взуттєвої фабрик, військової частини і швейної фабрики, будівельного технікуму та технікуму сільськогосподарського машинобудування, медичного та музичного училищ.

Старт 1/8 фіналу буде даний 28 січня. Зустрінуться команди кмітливих агрегатного заводу та ремзаводу «Укрсільгосптехніка».

А. СТОЯНОВ,

інструктор Кіровоградського міського комсомолу.

Листування „Молодого комунара“

КУДИ ПІТИ ВЧИТЬСЯ?

«Дорога редакція, — пише нам восьмикласниця з села Тишківки Добровеличківського району Валя Макаренко. — Після закінчення школи хочу вступити до технікуму, але не знаю, які є в Кіровограді. Допоможіть!».

ВІД РЕДАКЦІЇ: В Кіровограді такі технікуми: кооперативний (вул. Луначарського, 13), механізації сільського господарства (вул. Гоголя, 151), сільськогосподарського машинобудування (вул. Фрунзе, 6), будівельний (вул. Леніна, 5/5), технікум радянської торгівлі (вул. Нова, 5).

ЖАЙВІР

Кажуть, жайвір в досвіт синій
Починає ажур прости,
Щоб на день ясний людині
Хоч краплину сонця вкрати.
І жонгує на цимбалах,
Тче своє прощання журне:
Може, сонце крила спалить
В небі тихім та ажурнім.
Подивіться, добрі люди:
Не боїться він згоріти —
Поряд з сонцем знову буде
І надішло вам привіт...

Гляньте ж, гляньте — світло стало
Від жарини золотой,
Що з пташиною упала
Десь в пахучім хлібостой.
Жайворонок не озветься,
Поки й ніч зведе розкрилля, —
Відпочине й знов збереться
В синій висі, серцю милі.

* * *

Ти радиш відпочити трохи —
Однак, мовляв, далеко йти...
А хто ж тоді у вир епохи
Пірне, щоб істину знайти?
І піднести її, як прапор,
Що гріє нас і кличе нас.
О ні, я не слухуюсь по трапу
І не сплишуся ще в запас.
Бо поки в світі бурі люті
Ще не вляглися до кінця,
Потрібні партією куті
І перевірені серця.
Бо і тоді, як штиль заляже,
Життя не спиниться в путі —
Нові вершини нам покаже
І гострі висхідці круті...
Не відверну від правди очі:
Інакше радості нема.
На всіх вітрах стояти хочу,
Під громовицями всіма!

Г. ЩЕРБИНА

З НОВИХ ПОЕЗІЙ

ВОНИ БУДУТЬ НА XV КОМСОМОЛЬСЬКІЙ

КРОКИ

ДЕЛЕГАТКА 1968-20

1

Школа. Ти і зараз привітно світишся високими вікнами назустріч Вірі Тригубовій. Рідна вулиця Карла Маркса, школа № 8. Ноги звично рахують гранітне доміно східців. Раз, два, три — а'ються нагору дерева'ні бильця. Ти пам'ятаєш, школо?..

«Давній актовий зал сяєв у святковій вбранні. Нас вітали із закінченням десятого класу. Квіти весело посміхались, а ми плакали. Квіти були помпезні і байдужі, а ми — урочисті і схвильовані. А потім — вальс».

Ранок був схожий на голубого птаха, який обляв на обрії своє лазурове пір'я і високо здійнявся в небо. Скінчився шкільний останній вальс. Віддзвеніли по асфальтах кроки дитинства і...

2

— Віро, після зміни прийдеш на репетицію?
— Обов'язково!

Невеличка на зріст, чорнява, з великими допитливими очима Віра Тригубова, робітниця Кіровоградської взуттєвої фабрики, щодня поспішала після роботи до клубу.

Працюючи, Тригубова встигала кругом: не заплізнитись на читку п'єси в Будинку культури імені Калініна, потрапити на концерт художньої самодіяльності фабрики. Образами своїх героїнь слухала. Відшліфовувала кожну мізансцену, кожен жест.

Той день аплудував Вірі Тригубовій тендітними весняними листочками. Калінінці підготували п'єсу Рассомахіна «Однокурсники». Дівчина хвилювалась подвійно: за себе і за свою героїню Наталію. Поважне журі, що сиділо за столом, застеленим червоною скатертину, і насторожувало, і лякало.

Але після закінчення спектаклю, навіть, найбільші скептики не шко-

дували своїх долонь, віддаючи належне успішній молодій аматорів.

Після обговорення вистави Вірі Тригубовій раптом запропонували йти працювати... в театр імені М. Л. Кропивницького.

Радість. З її променів можна зіткати прапор, під яким не страшні ніякі незгоди і застороги.

3

Важкувато доводилось молодій артистці. Успіхи і невдачі чергувались, як пелюстки і колючки на кущі троянди. Але поступово приходило і вміння, і майстерність.

Пригадується Вірі, як вона працювала над образом Петьки із п'єси Шатрова «Іменем революції». Ті, двадцятирічний, треба було відтворити на сцені одинадцятирічного хлопчика. Доводилось учитися носити руки в кишенях, свистіти хлоп'ячому і... ходити. Дома Віра придивлялася до сусідських хлопчаків і закарбовувала в пам'яті їхні жести, вирази облич.

Ось той, насуває картуз на самісінькі очі, а цей схрещє руки на грудях, як Наполеон. Ні, це не підходить. А у цього... дівчина придивляється. А згодом на сцені з'являється справжній Петька. Бойовий малюк, який готовий відстояти себе і свого друга Ваську.

А хіба забудеться робота над образом старої Хаї із п'єси М. Кропивницького «Вій». Тут уже довелось спостерігати за повільними рухами і старечою ходою бабусь. І знову працювати над собою.

Кроки на сцені. В одних вони лунають так, що їх чують роки, сторіччя, а в інших — не чути, далекі, в першому ряду. Кроки на сцені. Ім теж треба учитись.

4

З вдячністю згадує Віра поради старших товари-

шів. Це і незабутній Г. П. Рябовол, і К. Й. Параконьєв, М. О. Донець та заслужена артистка УРСР Л. П. Тімош.

Виступують щось своє каблучки. Поспішає Віра на репетицію. Готують нову виставу. Перед очима ви-мальовується постать сучасної простої дівчини Каті. А в думках... Гадаєте, легко бути комсоргом? Це не тільки комсомольські збори, членські внески... А це і творчий зв'язок з підшефними організаціями, і допомога самодіяльним колективам.

Наближається славний ювілей Ленінського комсомолу. Вся молодь театру запалюється бажанням поставити гарний спектакль до цієї знаменної дати. Щоб у ньому сурмили дороги нашої комсомолі, горталися гордимі сторінками п'ятдесятиріч-ні крові.

Відкриваються двері, ніби роблять реверанс. Театр. Як і сім років тому, щоранку, коли приходить Віра Тригубова сюди, її охоплює хвилювання. На цій сцені лунали кроки М. Кропивницького, М. Садовського, М. Заньковецької, М. Садовської-Барілотті, М. Ліницької. Кроки. В мистецтві ж вони повинні бути завжди першими. А перші кроки, безумовно, важкі.

В. ГОНЧАРЕНКО.

Віра ТРИГУБОВА.

На знімках:

Хатия робітниця в п'єсі Карпенка-Карого «Мартиш Боруля».

В. ТРИГУБОВА в ролі Лески в п'єсі С. Богомазова і С. Шатрова «Том — велике серце».

Група в п'єсі М. Старинського «Сорочинський ярмарок».

ЯКИЙ У ЧЕМПІОНІВ НАСТРІЙ?

Один з київського «Динамо»

Днями в гості до кіровоградців завітав наш земляк, гравець київського «Динамо» Валерій Паркуян. Він зустрівся з любителями футболу. Паркуян розповів, що настрої у чемпіонів бойовий, склад команди зберігся повністю, і динамівці мають намір знову боротися за золоті медалі. «Звичайно, — говорить Валерій, — на нас всі, як кажуть, «гострять зуби», і це зрозуміло. Але здавати позицій не збирасьмо».

Днями команда розпочне підготовку до нового сезону. До початку лютого тренування будуть

проходити в залі, потім футболісти відуть на південь.

На закінчення бесіди болільники задали Валерію кілька запитань:

— Чи гратиме капітан динамівців Василь Турянчик?

— Так, настрої у нього чудовий, складати зброю аж ніяк не збирається.

— Як справи у Мунтяна?

— Володя зараз цілком здоровий і готовий до футбольних баталій.

— Чи згоден ти з визнанням Едуарда Стрельцова кращим гравцем сезону?

— Так, цілком. На мій погляд, Стрельцов кращий гравець не тільки сезону, а взагалі. Він ве-

ликий стратег, надзвичайно тонко відчуває гру і так же тонко грає.

— Чи буде «Динамо» виступати у весняному турнірі «Пролісок?»

— Поки що сказати цього не можемо. Це вирішить керівництво команди.

— Якими видами спорту, крім футболу, захоплюєшся?

— Люблю волейбол і баскетбол.

— Які особисті плани на майбутнє?

— Добре виступити в новому сезоні.

На закінчення бесіди Валерій дав любителям футболу автографи, а йому було вручено сувенір.

С. МИКОЛЕНКО.

ВОРОТА

Баран.
Побачивши нові ворота,
Промовив: «Так сказати,
Була робота їх комусь охота...
Я краще б тут продавив плато,
І не було б турботи
То відкривати —
То закривати».

ПЕНЬ

«І я персона, —
Думав Пень.
Адже і біля мене легкова
Стоять вже другий день».

Е. РЕГУШЕВСЬКИЙ.

Мал. В. КУМАНСЬКОГО.

ВЕЗІННЯ

Ослу везло:
Заодно років з десять вивсел,
Але диплома, що він є Слон,
Таки добився.
І ще поїхав на село
Ослу везло...

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

ПЕДІЛЯ, 21 січня, 9.00 — «На зарядку ставай!» (М), 9.15 — «Будильник» (М), 9.45 — Телевізійні новини (М), 10.00 — «Телевізійний календар». 50 років з дня відкриття першого Всеросійського з'їзду профспілок» (М), 10.30 — «ТЕК-68» 11.00 — Відкриття Всесоюзного місячника культурно-шкільних заходів, присвяченого 50-річчю Збройних Сил СРСР. 16.00 — «Радянським Збройним Силам присвячується» (М), 16.30 — «Музичний кіоск» (М), 17.00 — Телевізійний матч з акробатик (СРСР — Польща), 18.15 — Літосне півіку. «Рік 1961-й». Телевізійний багатосерійний документальний фільм (М), 19.15 — Концерт Білоруського народного хору, 20.00 — «Зустріч з минулим». Новий художній фільм (Для дорослих) (К), 21.40 — Літературна передача «Слово про партію» (К), 22.05 — Концерт (Одеса).

Друга програма, 9.45 — Кінопрограма (Дніпропетровськ) 19.15 — К. Молчанов — «Брестська фортеця». Музичний спектакль з Воронежа, 21.15 — «Сім днів». Міжнародна програма (М), 22.00 — «Апалоната» Телефільм (М)

ПОНЕДІЛОК, 22 січня. Перша програма, 17.00 — «Династія металургів Васильєвних» (Донецьк), 17.15 — «Маяки запалюють люди» (Миколаїв), 17.30 — Кіровоградські вісті. Спеціальний випуск (Кіровоград), 17.45 — Телефільм «Хазяїн землі» (Кіровоград), 18.00 — Для школярів. Композитори дітям. Д. Квбалевський (М), 19.30 — Для слухачів шкіль основ марксизму-ленінізму. Історія КПРС. «Більшовики в роки першої світової війни. Друга революція в Росії» (М), 19.00 — Улюблені твори Ілліча (Львів), 19.30 — До 100-річчя з дня народження М. Горького, «Буревісник». Літературна передача (Одеса), 20.10 — Програма передач (К), 20.15 — Телеклуба. «Тисяча парад» (К), 20.30 — Інформаційна програма «Час» (М), 21.15 — Для молоді. «Конкурс самодіяльної молодіжної пісні» (Харків), 22.15 — Літературна вітальня (К).

ПОКАЗУЄ ДНІПРОПЕТРОВСЬК

ПЕДІЛЯ, 21 січня, 9.00 — «На зарядку ставай!» (М), 9.15 — «Будильник» (М), 9.45 — Кінопрограма, 11.00 — Відкриття Всесоюзного місячника культурно-шкільних заходів, присвяченого 50-річчю Збройних Сил СРСР (К), 15.30 — «Наука — виробництво» (М), 16.00 — Для воїнів Радянської Армії і Флоту (М), 16.30 — «Музичний кіоск» (М), 17.00 — Телевізійний матч з акробатки (СРСР — Польща), 18.15 — Літосне півіку. «Рік 1961-й». Телевізійний фільм (М), 19.15 — К. Молчанов — «Брестська фортеця». Музичний спектакль з Воронежа, 21.15 — «Сім днів». Міжнародна програма (М), 22.00 — «Апалоната». Телевізійний фільм (М), 23.00 — «Тільки факти» (М).

Редактор В. ПОГРІВНИЙ.

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: редактора — 2-45-00, відповідального секретаря — 2-45-35, відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОП КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ г. Кіровоград.